

Előfizetési árak:

Félsz évre	6	frt	—	kr.
Élve	3	>	—	>
Negyedévre	1	>	50	>
Egy órá	—	>	50	>
Egyes szám ára	8	kr.		

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádossy-féle ház)
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó fölszó-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl.

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Kósz János (fő-tér), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Mi akadályozta a városok fejlődését?

Nagyon sokat hallunk ma már a szabadelvűsegről, a demokracziát pedig uton-utfélen magasztalják: megis — sajnos — epen a városokkal szemben tapasztalható kicsinylés bizonyítja azt, hogy a nemesi osztály még mindig távol van attól, hogy a polgári osztályban ne ellenfelet lássa — hanem nemzetiségének legmunkásabb elemét.

Nyílt dolog volt, hogy a belügyminiszterium Tisza Kálmán kormányzata idejében a városokkal szemben mennyire kicsinyes, ellenséges fölfogást tanusított. Csak most kerültek nyilvánosságra olyan adatok, hogy a főváros legüdvösebb határozatai ezek hosszú során elintézetlenül heverték s oly kevés figyelemben részesültek.

Az Árpádházi királyok óta napjainkig, továbbá hazai jogtörténetünkben, lépésről lépésre végig vonul ez az ellenséges indulat; a nemesi osztály ellenszenve minduntalan kiérezhető törvényhozásunk lapjain. — Hozzájárult még ehhez a királyi udvartartás hiánya, a főnemesség elnemetesedése. S ez fejte meg annak az elszomorító ténynek titkát, hogy mialatt a nyugoti államokban, sokkal kisebb területű államcskákban a városi élet a fejlődés magas fokáig emelkedett, addig hazai városaink még maig is rendetlen viszonyok között es a kulturának tobbnyire alacsony fokán állanak.

Vagy megérthető-e másképp az, hogy az alkotmány visszaállítása óta egyetlenség államférfi találkozott csak a magyar nemzet fiai közül, aki a városi közelet emelését tevékenységének minden erejével, sőt törvényhozási uton is igyekezett fejleszteni. Igaz, hogy ő csak Széchenyi példáját intencióit követte s csak a főváros emelésére birt hatni; de éppen ez jellemző az áldemokratikus korszakra, hogy ő egyedül volt, a ki a törvényhozók közül a városi elem fontosságát fölismerte — s majdnem két évtizednek kellett elmulnia, a meddig Baross, Beksics, Bobula s Hieronymi együttes erővel kezdték pár éve megindítani azt a mozgalmat, a mely hivatva lehetne a magyar kulturának és városoknak is jelentékeny sőt előnyös befolyást biztosítani a magyar közeletben.

Azonban velük szemben áll még a régi gentry gárdája; az a része a nemzetnek, a mely akadály volt minden haladásnak, a mely Szt. István, IV. Béla reform törekvéseit kárhóztatta s véres kitörésekkel támadta meg az új eszméket. Ez a fajtája még ma is el az ósdi nezetűeknek, a kik nem látnak ma sem többet a városokban, mint egy bizonyos szervét a közigazgatásnak, a mely kinőtt ugyan a megye gyám-sága alól, de mégis, szerintök, elég vakmerő erről elfeledkezni, sőt versenyezni akar a kultura terén s e miatt az értelmiséget, a vagyonos osztályokat magához vonja.

Itt a hiba, hogy a megye és város között e kérdésben nem keresik törvény-

hozóink a megoldást: hanem makacsul ragaszkodik a gentry és polgári elem vagyis a város és a megye, az ő régi tradíciójához.

Azonban ez abban leli magyarázatát, hogy nálunk nem a nemzetből fejlődött ki a városi elem, hanem részint a királyi hatalom akar.tából, részint idegen elem összecsoportosulásából, bevándorlásból; — mert a magyarnak, még Ázsiából örökölt természeti hajlama nem kedvelte a városi életet.

A királyi hatalom ugyan az Árpádok alatt s még az Anjouk, Zsigmond és Mátyás uralkodása idejében is, nagyban hozzájárult városaink fejlesztéséhez; de azután egész a legujabb időkig a nemzet — mind a nemesség, mind a királyok, alig méltatták figyelemre.

Ez a természetellenes viszony különben a nomád életet kedvelő nemzet jelleméből folyt; s még inkább érthetővé lett az által, hogy nélkülözötte nemzeti fejedelmek, királyi udvartartását.

Mert, hogy e két akadály volt leginkább oka annak, hogy városaink nem fejlődtek: az éppen az által tűnik ki leginkább, ha összehasonlítjuk azokkal az államokkal, melyekben a városok hatalmasan fejlődtek.

Róma egész művészetté emelte ebbeli képességét és jóformán abból állott a birodalom — a városok polgáraiból azaz városokból — es nem a római nemzetből, a mely nem is létezett. S e tekintetben találóbb példát alig lehetne fölhozni a vá-

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Fidelio.

A hajnal hasadt.

A folyó partján egy ember és kutya haladt egymás mellett.

A férfiú végzet jogász, a kutya pedig agár volt, neve Fidelio.

Mindketten nyomoruságban tengették életüket. Az agár éhes volt, a jogász pedig teljesen jóllakott az étellel.

A jó Isten, midőn a világot megteremtette, bizonyára nem gondolt a jogászokra.

A szerencsétlen ember ekkor megtagadta az ártatlan Fideliot. Hiszen se adót nem tudott érte fizetni, se élelmet nem birt neki adni.

— Szegény állatot nem nézhetem többé, mint szenved az éhségtől! mormolá, miközben könyvet törült szét szemében, aztán követ kötött Fidelio nyakára és a folyóba hajította.

A hullámok összecsaptak és az agár elmerült.

Szomoruan tért haza a jogász.

Izgalmas álomlátásai voltak ez éjen, míg végre reggel fölébredt. De mily nehezen birt fölkelni.

Még a nap is oly döcögve haladt égi szekerén.

— Mily unalmas lesz ma megint az egész nap! kiáltá nagyot nyújtózva. Mily lassan hajtja Phaeton nap-lovait, és oh fátum! még borrava ló se adhatok neki, hogy gyorsabban haladjon.

Ezzel kétségbeesett pillantást vetett az üres szobára.

Különös becsü értéke volt egy még ki nem fizetett jegy valamely mulatságra, de a melyet 50 krajczáron alul megváltani nem lehetett.

Majd visszapillantást tett a multba. Innen-onnan tíz éve, hogy ősjogászokodott az egyetemen, a mult évben is csak úgy csuszott át a szigorlaton, mivel már a tanárok is röstelték, hogy ily régi Absentius tapossa az épület obli-gát padlóit.

Két héttel ezelőtt egy kis örökséget kapott, de a mely alig ütötte meg a 100 frtot. Mi ez egy nagyreményű végzett jogásznak?

Mikor a péznt megkapta, fölakarta osztani

hitelezői közt. Meg is kezdte az algebrai műveletet és pedig a következőképen:

— Szappanos néni, a hű mosóné 15 frt, a szabó 30 frt, suszter 12 frt, a szobaaszonynak három havi lakbér 26 frt, Iczig zsidó, a jólelkű uzsorás 40 frt . . . de hisz nem marad nekem semmi; ez 93 frt, a zsidó egy részlete 40 frt: összesen 133 frt . . . no, hogy én ráfizessek, azt nem tesszük; nem kap senki semmit!

Ugy lön, a mint mondá! A száz forintot pedig elmulatta és két két mulva hirmondó se maradt belőle.

Most ugy állt, hogy nem tudta, mitevő legyen.

— Oh a szegény Fidelio, ez most ott aluszsa örök álmát a folyó mélyén, de hát ő az oka, miért nem lehet az agarat is becsapni zálogba? — De elég! — kiáltott föl elszántan. — Miután nincs semmim, abszolute semmim, az életem tehát semmi és ennek a semminek mielőbb véget kell vetnem!

E szavakkal íróasztalához ugrott, kinyitotta fiókját s abból egy rozsdás pisztolyt kapott elő. Halálos aggodalom szállta meg, midőn a ravaszt megérinté ujjával, végre homlokához szorította a hideg csövet.

— Tanner 40 napig birt koplalni, én 24

rosok rendkívüli nagy jelentőségére, — mint a római birodalom városait: mert ezeken állott a roppant birodalom, ezeken az alapokon épült föl az a világhódító hatalom, a melynek kormányzati művészetét és zsenialitását a városok alkotásában maig sem bírták uroléni.

A római tudta jól, hogy nehezebb megtartani a földet, mint meghódítani, megszerezni. Ugy gondolkodott, hogy az államalkotás nem pusztán a fajbeli összetartozandóságon alapszik. Egyéb tekintetben önző, szűkkeblű fölfogását magasabb látkörre emelte a városok alapításánál, részint mert kénytelen is volt vele s azon igyekezett, hogy az általános emberiség érdekeinek is tegyen szolgálatot a kultúra, humanizmus, polgári jogok adományozásával.

A római nem hivatkozhatott a meghódított népek előtt arra, hogy velök fajrokon, nem építhetett nemzeti államot a római császárság birodalmából. E helyett törvényeit vitte közéjük, a római kulturát; városokat épített, a melyekben a polgárok a kényelem, az egészség, a jólét és vagyonosodás számtalan eszközeivel bővelkedtek és így csinálta meg az állami egységet, úgyszólván a nemzeti egységet. — Fájdalom nálunk éppen az ellenkező módszert követik. Megalkották a nemzetiségi (!) törvényt, nincs maig sem rendezve magánjogunk, városaink s adókezelésünk adminisztrációja éppen arra való, hogy a hazai polgárokat és idegeneket sokszor elkésersítsék és zaklassák. A helyett hogy a jólét, kényelem, közegészség igényeinek eleget tennének; oda kényszerítik a szülőket és a vagyonosabb osztályt, hogy meneküljenek városainkból, a járványok emerettenetes fészkeiből.

Igy természetesen nem lehet azt kívánni az idegen nyelvű, de itt lakó polgártársainktól, hogy rajongó szeretettel vallják magokat a magyar civilizáció és kultúra bajnokainak: mert mi is csupán csak szóval vagyunk azok.

E tekintetben jellemző éppen Erdély példája, a hol a magyar kulturáért annyi hangzatos szavakat hallunk; de tényleg ott kezdődnek a valódi kultur törekvések, a

mikor Kolozsvár szepítését, fejlesztését elhatározták s megvalósításán tényekkel közreműködtek.

Ekkor és ebből a nemes törekvésből indult ki azután a magyarosodás, a magyar kultúra iránti lelkesedés és nem fordítva: mert a magyar kultúra gyökere sokkal inkább rejlik a tevékeny nemzeti vagyonyban, polgári erényekben — mint a nyelvben, vagy születésben.

Hollósy István dr.

A delegációk, melyek az idén Bécsben üléseznek, szombaton kezdték meg a tárgyalásokat. A király az ülészek megnyitásakor először a magyar delegátusokat fogadta. (A magyarok t. i. most Bécsben mint vendégek szerepelnek; míg mikor a delegációk Budapesten vannak, akkor a fogadásnál az osztrákok részesülnek hasonló előzékenységben.) A fogadás után a király az összes magyar delegátusokkal beszédbe ereszkedett s mindenkit kitüntetett megszólításával. A közönséges költségvetés ismét újabb katonai kiadásokkal áll elő és újabb terheket ró a nemzet vállaira.

A jövő évi költségvetés. Alig fejeződött be az idei év költségvetésének tárgyalása, az egyes minisztériumokban máris a jövő évi költségvetés előirányzatának összeállításán dolgoznak, mely — a törvényhozás által időközben megszavazott többkiadásokra nem tekintve — nagyjában és egészében a folyó évi költségvetés keretében fog mozogni; a honvédelmi minisztérium előirányzatánál több száz ezer nyi kiadási többlet fog mutatkozni, melynek legnagyobb részét a népfelkelési keretek föllállítása veszi igénybe. Ugyanis a népfelkelésben is teljesítendő lesz bizonyos védkötelezettség, a legénység jobb kiképzésére és kellő nyilvántartására pedig fokozatosan életbe fogják léptetni a keretrendszert, melynek első költségeit már a jövő évi költségvetésben fogják előirányozni.

Hirek.

— **(Polgári fiiskola Pécsen.)** Évről évre főlemeli szavát a helyi sajtó, ennek organumaiban az iskoláztatásra szoruló gyermekekkel bíró szülők maguk is, ama tarthatatlan állapot miatt, hogy Pécsen a középiskolákban nincs elegendő hely az alsóbb osztályokba járnivalók számára. Évről évre megtörténik, hogy a nagy túdulásban nemcsak hogy vidéki fiu nem

jut be egyik középiskolába sem, hanem még a pécsinek is hamarosan vonatra kell ülnie, hogy még jókor érkezhessenek valamelyik vidéki algimnáziumba. Ennek orvoslására évek óta nem történt semmi: a főreáliskolában párhuzamos osztályok vannak, a főgimnázium szerzetes kézből lévén, ennek rendi szervezete nem engedi, hogy a középiskolát kibővítsék. A szombati iskolaszéki ülésen Szieberth Nándor szóvá tette ez ügyet s fölhívta a város iskolaszékét, hogy Pécsen 4 osztályu polgári iskola föllállítása iránt tegyen lépéseket. Hosszabb vitatkozás után az iskolaszék határozata az lett, hogy szükségesnek tartja az iparos pályára lépni kívánók számára előképző intézetül a polgári iskola föllállítását; de a város, mely máris 62 ezer forintot költ el évenként iskola-czélra, több áldozatra nem képes. Ezért a közgyűlés intézzen a minisztériumhoz föliratot, hogy az állam állítson föl Pécsen polgári fiiskolát.

— **(Az új színházra aláirt adományok)** most, hogy az építés tényleg megkezdődött, kezdenek befolyjni a városi pénztárba. Legutóbb Nádosy Kálmán földbirtokos küldött be 200 frtot, mely összeg az aláírás értelmében az építkezés megkezdésekor vált esedékessé.

— **(Virágkorzó.)** A pécsi nőegylet, mint tudva van, június 11-edikére az eddigi majálisoknál nagyobb szabásu mulatságot tervez, melyet a Tettyén tartanak meg. Ennek a mulatságnak egyik érdekes és tán legvonzóbb pontja lesz a külföldön ismeretes és legutóbb Budapesten is fölkapott virágkocsi-korzó. A fogatok tulajdonosai virágokkal — többnyire mesterséges virágokkal — diszítik kocsijaikat, a lovakat, a szerszámot, a libériás kocsisokat, s ők maguk, amint a menet elvonul a közönség sorfala között, élővirágokból készült apro csokrokat dobálnak a közönség közé; viszont a közönség is ki-kiszemeli az elvonulók közül a maga áldozatait, akiket virágzáppal akar megtisztelni. Olasz eredetű mulatság ez, mely sok tréfával jár s e mellett kellemes, szokatlan látványosság. A virágkorzó rendezésére külön bizottság alakult Zsolnay Miklós főrendezése alatt s ez a rendezőség tegnap este állapította meg a kocsikorzó részleteit. A menet, melyben már az eddigi jelentkezések szerint is hatvanál több fogat vesz részt, a városból indul föl a Tettyére, útközben is alkalmat adván a pajkos virágdobálásra; aztán a Tettyén köröskörül szabadon tartott korzón járnak végig a kocsik s a rendezőség által megállapítandó helyen félrevonulnak. A Tettye síkját erre az alkalomra planirozni fogják.

óránál tovább nem bírom. Szegény fejem, mennyi bajt okoztal te nekem, mily hallgatag voltál néha s most mégis sajnálalak!

Ezzel el akarta sütni a pisztolyt. Ekkor a bezárt ajtó mögött halk zajt hallott. Hirtelen elrejté a pisztolyt és kinyitotta az ajtót.

Fidelio állt előtte! — szájában hatalmas véres hurkával, mintegy kínálva gazdájának. Még meleg volt. Bizonyosan most töltötte a hentes, honnan a hű kutya elemelte. Elfogyasztották mind a ketten és új életet merítettek maguknak belőle.

A hű Fidelio ismét visszatért.

*

Még aznap kísértél a haláltól megmentett jogász a városligetbe hű Fideliojával.

Itt a czirkusztulajdonossal találkozott, ki meglátva a csinos kutyát, igen megtetszett neki.

— Nem adná el kutyáját? kérdé a jogászt.

— Nincs az a vagyon, mit érte adnának! — viszonzá, — de ha ön idomítani akarja, bizonyos összegért átengedem.

A czirkusztulajdonos beleegyezett s ígérte, hogy egy hónap lefolyása alatt csudákat miveltet Fidelioval.

A jogász szomoruan vett bucsut hű ku-

tyájától és bezsebelte az előlegesen átadott egy darab ropogós ötvenest.

De csak egy napig nélkülözte a hű állatot, mert másnap reggel Fidelio ágya előtt állt farkcsóválva. Hiába vitte el újból a czirkusztulajdonos.

A hű Fidelio ismét visszatért.

*

A jogász szerelmes, de szerelme reménytelen, mert igen gazdag leányt imád: Kenőcsffy Tóbiás gazdag kulimász-gyáros egyetlen leányát Paulinát.

A leány és atyja az erzsébettéri kioszkban ülnek. Közeliükben egy 3 kros Buchvald-féle széken jogászunk helyezkedett el. A fiatalok sűrű epedő szempillantást váltanak egymással.

Ezt a váltót azonban az apa aligha fogadná el — készpénz gyanánt.

A gyáros úgy látszik valamit észrevett, mert gyorsan távozik leányával, kinek bájos arcát pir borítja és keble hevesen hullámszik.

Néhány pillanat mulva kikelt arczkifejezéssel és halotthalványan jön vissza Kenőcsffy.

— A pénztárcám? Nem látta ön a pénztárcámat? — kérdé ijedten a jogásztól.

Hősünk fejét csóválja, de mindazonáltal följánlja szolgálatát, hogy együtt keressék.

Hiába! A pénztárcza, melyben a bankókon kívül néhány kompromittáló levél is volt, — eltűnt.

A jogász ekkor Fideliohoz fordult mely a gyárost föltűnően körülzseglásztá.

— Fidelio! Keresd! — mondá neki, s az okos állat megértette és mint a szél elrohant.

Néhány percz mulva diadalmasan tért vissza, szájában a gyáros pénztárczájával, melyet az egy meg nem nevezhető helyen elvesztett.

Kenőcsffy túlboldog volt.

Nem győzött jogászunknak eléggé hálálkodni, s meghívta őt kutyájával együtt.

Alig telt el egy hét, a jogász a háznak, Fidelio pedig a konyhának legjobb barátja lón.

Két hónap mulva megtartotta eljegyzését Paulinával, a gyáros egyetlen leányával. Az após leányaért cserébe kapta Fideliót. A jogász nehéz szívvel bár, de odaadta.

Az esküvő is megvolt. Másnap reggel, midőn a jogász fölébredt: ágya előtt állt a hű Fidelio, mintegy gratulálva az új párnak, miközben Paulina kezét nyaldosta.

A hű Fidelio ismét visszatért.

*

A fiatal és boldog házaspár mézesheiteit egy külföldi fürdőben töltötte.

— **(Bankett Hoffer tiszteletére.)**

A király által is kitüntetésre érdemesített Hoffer Károlyt a Pécsi Dalárda több rendbeli ünnepeltetésben részesíti. S hogy az ünneplést általánossá tegye és a nagyközönségnek is módot és alkalmat nyújtson a Hoffer tiszteletére rendezendő ünnepségekben való részvételre, a többek között diszlakomát is rendez, melynek előkészítésére a maga kebeléből rendezőseget küldött ki. A lakoma ideje a koronás aranyérem-kereszt ünnepélyes átadásának napjától függ, amire nézve a főispáni hivatalból még nem érkezett értesítés.

— **(A pécsi nőegylet az égetteknél)**

A pécsi jótékony nőegylet a tüzkárosultak javára május 11-én a római katolikus egyházban egybegyűjtött 382 frt 44¹/₂ krból Veszprém városának 200 frtot, Bőske községnek 60 frtot, Zomba községnek 30 frtot, Sármellék községnek 20 frtot; Alsó-Kubin városának 35 frtot, Valpó községnek 25 frtot, Kozároc községnek 12 frtot küldött adományként.

— **(Vasutépítés Tolnamegyében.)**

Hidegkúttól, ahol a budapest-pécsi vasutnak állomása van, helyi érdekű vasutat építenek Tamási-ig. E vasut megépítéséhez és üzleti berendezéséhez 354,000 frt tényleges tőke van megállapítva.

— **(Szinházi műsor.)**

Ma szerdán: „Szegény Jonathán“ operett 3 fölvon. Millöcker Károlytól. A főszerepeket Polgár, Kocsis Etel, Kállai Lujza, Perényi, Follinus stb. játsszák. Csütörtökön: „Sárga csikó“ népszínű 3 föl. Csepreghi Ferencztől. Földvári, Szathmári Zsuzsa, Dezséri, Sárdi, Dálnoki, Kömivesnével a tényezőbb szerepekben. Pénteken: „Fanchon asszony leánya“ új operett 4 föl. először. Szövegét írták: Busnach, Fontenoy, Liroat, zenéjét pedig Louis Varney. E darab a népszínházban a múlt év október hó 14-én került először színre s azóta folytonosan nagy tetszés között ismétlik. Nálunk minden vidéki színpadot megelőzőleg adják. A főszerepeket Kocsis Etel, Polgár, Dezséri, Sz. Nagy Imre, Kállai Lujza, Perényi játsszák. Szombaton: ugyanaz másodsor. A legközelebbi újdonság: „Büszke Zsófi“ új népszínű 4 föl. Hegedüs Ferencztől, mely vasárnap kerül nálunk először színre. E darab zenéje Dankó Pista, a jeles népdal-szerzőtől való. Színrer kerül közelebb e sasonban másodsor: „Vadorzók“ vigjáték és „A szegény ifju története“ színű. Mindkét darabban Somogyi Károly színigazgató fog föllépni. Előkészületen a következő darabok vannak: „Didergő“ vigjáték, „Figaró házasága“ vigjáték; „Párisi regény“ dráma.

— **(Komáromi Mariska Pécssett.)**

Komáromi Mariska a bpesti népszínház elsőrangú művésznője június hó 16-án kezdi meg színikörünkben négy estére terjedő vendégszereplését.

Itt egy dúsgazdag magyar mágnás, ki különösegeiről híres, meglátta Fideliót és minden áron birni óhajtott.

Mesés összeget adott a kutyaért, s a jogász vérző szívvél bár, de elfogadta az ajánlatot. Egy hó múlva az új pár visszatért Budapestre.

Fideliót kezdték elfeledni.

Jogásznkat Kenőcsffy protekciója következtében törvényszéki bírónak nevezték ki. A kinevezés napján zörgetnek ajtaján. Kinyitja, hát mi volt az?

A hú Fidelió ismét visszatért.

*

Évek multak el.

Fidelió megöregedett és jogásznkat azaz a törvényszéki bírónak is érezte a X ek súlyát.

Egy szép napon meghalt és nagy részvétel mellett temették el.

Midőn behantolták a sirt, Fidelió is eltűnt, hiába keresték.

Végre gazdája sirján megtalálták mint hullát, a szegény állat ott adta ki párját.

A példátlan hűség mintaképe volt.

A hú Fidelió nem tért többé vissza.

Mártonffy Imre.

Föllépteire a következő darabok vannak kitűzve: „Madarász“, „Szultán“, „Parasztbecsület“ és „Hoffmann meséi.“ Somogyi Károly színigazgató Komáromi Mariskával még Küry Klárával, a népszínház művésznőivel, továbbá Náda Ferenczel, Vizvári Gyulával, a nemzeti színház művészeivel tárgyal vendégföllépteik ügyében. A tárgyalások bizonyára eredményre fognak vezetni, mivel nincs fővárosi művész vagy művésznő, a ki Pécsre ne szeretne jönni.

— **(Jászai Mari második vendégjátéka.)**

Alig ócsudott föl a pécsi közönség a Jászai Mari vendégszereplése okozta mámorából, máris újabb Jászai-lázra van kilátása. A nagy tragika ugyanis körutra indul Hilgermann Laurával, az opera drámai énekesnőjével és Polonyi Elemér fiatal zongoraművészjelölttel. Eredetileg nem vették tervbe azt, hogy Pécsre is ellátogassanak; hanem Jászai — hogy itt járt — elhatározta, hogy a környéken járván ide is berándul a társasággal, mely egy estélyt rendez, valószínűleg a színikörben. Jászai a köruton rendezett előadásokon szaval, Hilgermann Laura énekel, Polonyi zongorál. Jászai fölhasználná ez alkalmat s még két szerepben mutatná be művészetét: Cleopatrában és Borgia Lukrécziában. Az időt még nem határozták meg.

— **(Szegedi küldöttek a pécsi színikörben.)**

Mióta Somogyi, akit mi már joggal a mi színigazgatóknak nevezhetünk, Szeged városával áll szerződéses viszonyban tél idején Szeged közönségének nyújtván szellemi élvezetet, az ottani színügyi bizottság elküldi évenként két tagját Pécsre, hogy a jövő téli évadra odamenő színtársulatról előzetes információt nyerjen s az esetleg szükséges pótlásokat az igazgatóval eszközöltesse. Az idén Kovács János városi tb. főjegyző és Salamon Zsigmond törvényszéki bíró rándultak át Pécsre, ahol pénteket, szombatot és vasárnapot töltvén, nemcsak a színtársulat nyerte meg föltétlen tetszésüket, hanem a város eleven, pezsgő élete is, melyet kevés vidéki városban volt alkalmuk tapasztalni, legkevésbé otthonukban, a szépen épült Szegeden.

— **(Kácsfalu Szerbiában.)** Lapunk egyik rendes olvasójától, aki a katonák számára kantint tart a kaszárnyában, a következő jellemző eset leírását kaptuk: „Sokat olvasok becses lapjában a népnevelés hiányosságairól, imé én is szolgáltatok egy adatot. Üzletembe belép egy sokacz-fiu közlegény és szerb nyelven kér valami árucikket. Mikor már kiszolgáltam, meg nem állhattam, hogy anyanyelvén meg ne kérdezzem: „Tán nem magyarországi születésű.“ Azt felelte röviden: „Nem!“ — „Hát talán szerbiai?“ — „Igen.“ — „Mi a neve a szülőközségének?“ — „Kácsfalu.“ Szánalommal néztem végig a szép szájl legényen, akinek az arczából nem az látszott ki, mintha el akarná tagadni a szülő-hazáját, hanem inkább a tudatlanság, mely miatt már arra a kérdésre is zavarba tudott jönni a szegény fiu lelke, hogy Magyarországon született e. Röviden megmagyaráztam a fiunak, hogy Kácsfalu nem szerb község, hanem Magyarországon van, ezen a szent földön, amelyen most is állunk, hogy ő magyar születésű csak szerb-ajku; hanem mint magyar-nak, ha érdemes akar lenni e névre, mielőbb meg kell tanulnia magyarul, amire itt a katonaságnál legjobb alkalma van. A fiu megköszönte a jótanácsot s elment. Alig egy óra múlva örömmel futott be az üzletbe: „Kérem két krajczárért kenyért!“ — Itt hát nem a jóakarati hiányzik, hanem — az iskola. Igaz, hogy ez a fiu körülbelül 12 évvel ezelőtt járhatott iskolába; de hiszen annál jellemzőbb az akkori viszonyokra, ha az sem maradt meg a fejében, hogy ő magyar-e vagy mi. Leírtam ez esetet, hogy a népnevelésre hivatottak, ha már olyan önzetesen hangoztatják, hogy az ő kezük alatt nő föl Magyarországi jövő nemzedéke, hát olyan polgárokat neveljenek a hazának, akik 21—24 éves korukban legalább annyit tudjanak, hogy Magyarország az a szép ország, amelyben születtek.“

— **(Csőd.)** A pécsi királyi törvényszék Meiszner Imre pécsi kékfestő iparos ellen ennek kérelmére hétfőn kimondta a csődöt, s

csődbiztossá Saághy Vincze törvényszéki bírót, tömeggondnokká Lieber György dr. ügyvédet, ennek helyetteséül Flóris Endre dr. ügyvédet nevezte ki.

— **(A somogyi főispán installációja.)** Tallián Gyula Somogy megye új főispánját hétfőn iktatták be székébe nagy ünnepélyességgel. Vasárnap este fáklyásmenet volt, hétfőn pedig a beiktató közgyűlés.

— **(Iskolaszéki ülés)** volt szombaton délután, melyen az iskolaszék megállapította a községi iskolák évszázó vizsgálatának sorrendjét, s ez alkalomra jutalom-könyvek kiosztása végett 160 frtot szavazott meg és utalványozott ki a fölügyelő igazgató kezére. Mivel a Koch-féle bányát a dunai gőzhajós társaság vette át, ennél fogva a bányatelepen föntartott három városi tanítói állás közül az egyik fölölegessé vált, annyival is inkább, mert alig van 30 olyan tanuló, akik a város kötelekéhez tartoznak. Az iskolaszék Mussong Vincze tanítót tehát rendes illetményen berendelte a városba.

— **(Szőlőoltási gyakorlati tanfolyam.)** Az amerikai szőlőtelepen május hó 19-től fogva zöld szőlőoltási gyakorlati tanfolyamokat tartanak és ugyan azon idő alatt oltási munkálatokat végeznek. A város tanácsa fölhívja mindazokat, a kik ezen tanfolyamon résztvenni óhajtanak, avagy mint e téren már gyakorlott munkások a telepen zöldoltást végezni hajlandók, hogy Vásárhelyi Gerő városi hegybiztosnál jelentkezzenek.

— **(A Ney-féle hangverseny)**

műsora a következő: 1. Mythe hongroise, Le Soleil Papillon d'or Liedl Ferencztől, hegedűn előadja Liedl F. 2. Dal a „Varázsfuvola“-ból, Mozarttól, „Az óra-ballada“ Löwétől. „Magyarok istene“, Erkel F.-tól éneklí Ney Dávid. 3. Kettős Nedda és Sylvo közt a „Bajazzok“-ból, Leoncavallótól, éneklí Semsey Margit és Ney D. 4. Legenda Valse-Caprice Wieniavszkytól, hegedűn előadja Liedl Ferencz. 5. „Az őszszel“ Franztól, Sognay Scira-tól, Varázsdal Meyer Hellmundtól, éneklí Semsey M. 6. A vándor Schuberthtől, Dal a „Büvös vadász“-ból Wébertől, Magyar dalok, Ábrányi Kornéltól, éneklí Ney D. 7. Magyar cigány-ábránd, Sarasate-től, hegedűn előadja Liedl Ferencz.

— **(Adakozás.)** A következő sorok közlésére kértek föl bennünket: A helybeli főreáliskola növendékeinek egyik kirándulásán egy ismeretlen jóakarójuk, a költségek részben való fedezésére 9 frt 40 krt bocsátott a növendékek rendelkezésére. Mikor a tanuló ifjuság a magát megnevezni nem akaró jó barátoknak e szívessegét jelen alkalommal nyilvánosan megköszöni, egyúttal értésére óhajta adni, hogy ez összeget mai napon a helybeli Rudoifinum javára Pécs szab. kir. város pénztárába fizette be s reméli, hogy ezen eljárása az adományozó nemes intencióinak teljesen megfelel.

— **(A pécsi jogakadémia tanári kara)** kérvényt nyújtott be a püspökhöz, mint az intézet kegyurához, a tanári fizetés méltányos emelése végett. A püspök — mint ezt a kérvény átvételekor kijelentette — jogosnak tartja a fizetésemelést, mely szerinte a kérvényben kifejtett számadatok után ítélve nem is okoz nagy kiadás-többletet. Kijelentette továbbá, hogy amint az állami jogakadémiák tanárainak fizetését emelni fogják, ő is erkölcsi kötelességének ismeri a pécsi jogakadémia tanárainak fizetését emelni.

— **(Difteritisz.)** Vill., Szabar és Sárók községekben annyira dühöng a ronsoló toroklob, hogy az alispán kénytelen volt az ottani népiszkolák bezárását elrendelni.

— **(A külföldi tanulmány-út.)**

melyre a városi főmérnök és még három kiküldött hétfőn indult el, nem a közbiztonság érdekében történik, mint múlt számunkban tollbotlás folytán írtuk, hanem a csatornázás tanulmányozása végett. Olvasóink nyomban észrevehették, hogy e lapsus nem tájékozatlanságból eredt, mert hiszen annak idején többször megírtuk, hogy a vízvezetési, és közegészségügyi bizottság, majd meg a tanács, utóbb a közgyűlés mondotta ki, hogy a kanalizáció kérdésének megoldása végett szakértők által meg kell vizsgáltatni az olyan városok hasonló nemű műveit, melyeknek területi viszonyai megegyeznek a mieinkkel. Nálunk ugyanis a csatornázás által levezetendő mocsok továbbvezetésére nincs folyóvíz, mely természetes szállítója lenne a város kloakái tar-

talmának. Ez okból azt a rendszert ajánlják, hogy a városon kívül gazdasági célokra használják föl a csatornák által levezetett folyadékot. Ilyen rendszer a külföldön több városban divik, s ennek használhatóságát, czélszerűségét s nálunk alkalmazhatóságát mentek tanulmányozni a szakértők, kik azonban egyuttal a közegészségügybe vágó minden egyéb intézményt is tanulmány tárgyává tesznek.

— **(A huszonötkekrejczárosok),** vagyis az osztrák veretű negyedforintos ezüstérmek a mai napon kimaradnak a magánforgalomból. Nehogy azonban a közönség, mely — úgy látszik rendkívül tájékozatlan és zavarodott az új pénz behozatala s a régi bevonása körül előforduló intézkedések tömkelegében, újabb megrövidítéseknek legyen áldozata, megjegyezzük, hogy a negyedforintosok a mai nappal nem vesztek el értéküket, csupán a magánforgalomból vonják ki őket, míg ez évi július hó végeig az álampénztáraknál teljes értékükben beválthatók.

— **(Halálozás.)** Herczenberger István, a népszínház volt karmestere, Herczenberger József pécsi táncztanító fivérének fia, jeles fiatal zenész, Marosvásárhelyt, hol a kolozsvári színtársulattal volt, mint ennek egyik karmestere, hirtelen meghalt. Szívszélütés okozta halálát és pedig a Tolonc előadása alatt, s melyben ő vezette a zenekart. Sipos Etel, a primadonna, éppen énekelte a színpadon a népdalt. Temetőbe, sirba vágyom... A szegény Herczenbergernek ez volt a halotti nótája. A második strófánál Herczenberger már olyan rosszul lett, hogy kénytelen volt inteni Hadainak, (egykor pécsi népszínmű-énekes) hogy ne énekelje a második szakot, mert ő nem bírja vezetni a zenekart. Leszállott helyéről és kitanorgott. Künn, a kijáratnál állott a kellékes fiu. Herczenberger reá borult nagyot nyögve. Ekkor Mészáros Kálmán titkár (volt pécsi színingazgató) feléje sietett s kérdezte tőle, hogy mi baja. Már nem tudott felelni. Egypár pillanattal azután, hogy eldirigálta azt a nótát, melynek éneklője a halálba vágyik, — halott volt. Nagy részvét kísérte sirjába. — Friedrich Sándor betétszerkesztő segéd-telekkönyvvezető a pécsi törvényszék telekkönyvi osztályánál, május 29-én, 42 éves korában elhunyt.

— **(Kossuth-utca Mohácson.)** Mohács nagyközség legutóbbi közgyűlése elé Serli Sándor dr. kérvényt terjesztett be, hogy a német utcát Kossuth Lajos utcának nevezze el. A képviselőtestület nem határozott ebben a kérdésben, mert már régebben bizottságot küldött ki a város összes utcáinak elnevezése iránt indítvány tételére. Ez a bizottság már meg is állapodott abban, hogy a német-utcát Kossuth Lajos nevére nevezze el, de erre vonatkozólag még nem tehetett előterjesztést a közgyűlésnek. A képviselőtestület utasította a bizottságot, hogy a legközebbi közgyűlésre terjeszse be javaslatát.

— **(Doktorrá avatás.)** Glass Rezső orvosjelöltet e hó 27-én délelőtt avatták orvosdoktorrá a budapesti magy. kir. központi egyetem szerbutczai épületében. Glass Rezső az elemi- és közép-iskolákat Pécsen végezte.

— **(Rác Guszti),** a fiatalon is jeles cigánymuzsikus, ki régi búsongó nótáival annyi jó estét szerzett a pécsieknek, most Szegzárdon muzsikál a Garay-féle bandában. Pünkösdkor ott Szegzárdon nyilvános mulatság volt, amelyen az ottani lapok szerint Rác Guszti magán soloival elragadta a közönséget.

— **(Az ezüst egyforintosok tovább is érvényben maradnak.)** A pécsi kir. pénzügyigazgatóság közlés végett megküldte lapunknak a m. kir. pénzügyminisztériumnak május hó 15-én kelt rendeletét, mely szerint, mint hogy az ausztriai értékű egyforintosokat a kir. adóhivatalok az utóbbi időben föltűnő s indokolatlan módon szállítják be a kir. központi álampénztárba, azt lehet következtetni, hogy úgy a pénzkezelő hivatalok, mint a közönség körében az a téves nézet látszik uralkodni, mintha ezeknek az ezüst érmeknek a bevonása is küszöbön állna. Tekintettel tehát arra, — hogy a korona érték megállapításáról szóló törvény szerint az ausztriai értékű ezüst egyforintosok ezentúl is előre-

láthatóan még hosszabb ideig korlátlan fizetési eszközt képeznek, hogy ennél fogva minden fizetésnél kifogás nélkül elfogadjandók, s hogy az ezüst egyforintosok lehető nagy mennyiségben a közönség kezei közt általános forgalomban tovább is megtartatnak, a pénzügyminisztérium utasítja a kir. adóhivatalokat hogy az ausztriai értékű ezüst egyforintosoknak forgalomban tartása tekintetében megfelelően járjanak el, vagyis a közönségtől, mely vakon igyekszik megszabadulni az ezüst egyforintosaitól, ne fogadjanak el tömegesen egyforintosokat. A közönség tehát jól teszi, ha nem hallgat mindenféle botor beszédre, amit az utcán hall, hanem elolvassa az újságokban az új pénzről szóló közleményeket s azokhoz szabja cselekedeteit.

— **(Szabad a kerteket locsolni.)** A városi mérnöki hivatal arról értesítette a ház- és kerttulajdonosokat, hogy az öntözési tilalmat, melyet a vízszükség miatt máj. 18-ikán, kiadott, megszünteti, miután most elegendő víz van. De figyelmezteti a kerttulajdonosokat, hogy az öntözéssel ezentúl is csak csinján bánjanak, nehogy nagyobb szárazság esetén ismét vízhiány támadjon.

— **(Kerékpározók lampion-menete.)** A pécsi kerékpározók egyesülete szombaton este abból az alkalomból, hogy elnökük, Zsolnay Vilmos, vasárnap nevenapját ülte, a Bedő-kávéháztól a Zsolnay-féle gyártelepre föl-lampionozott kerékpárokön diszfölvonulást rendeztek. A gyártelepen az ottani tüzoltóság fáklyákkal várta a menetet s ahhoz csatlakozva zene-szóval vonult föl a gyártulajdonos lakása elé. Ott a kerékpározók körében alakult daloskör néhány dalt énekelt meglepő precizitással, majd a körükben megjelent elnököt Egerszeghy Kálmán üdvözölte szép beszéddel. Zsolnay szíves örömmel fogadta az üdvözlést s azt megköszönve a kerékpározókat vendégasztalhoz hívta föl lakába, hol a daloskör még néhány dalt adott elő, s aztán a tisztelgők azon rendben, ahogy fölvonultak, ismét visszatértek a városba.

— **(Az egyiptomi cigaretták.)** A kereskedelmi minisztérium figyelmezteti az utazó közönséget, hogy a török birodalomban az ugynevezett „egyiptomi szívarkák“-ra, tekintet nélkül a mennyiségre, szigorú beviteli tilalom van, melynek megszegését csempészetnek tekintik s magas pénzbírsággal büntetik.

— **(Az egészségügyi reform.)** Az országos közegészségi tanács szombaton ülést tartott, melyen a megyei főorvosok közül mintegy 30-an vettek részt, köztük Baranyamegye tisztí főorvosa is. A tanács reformkérdései közül ezuttal a községi és körorvosi intézmény államosítására vonatkozó javaslat került tárgyalásra s ezért hívták meg a megyei főorvosokat. A gyűlésen a községi és körorvosi intézmény rendszeresítésére vonatkozó javaslat, mely szerint a községi és körorvosok a tisztí főorvos meghallgatásával a belügyminisztérium által mint nyugdíjképes állami tisztviselők lesznek kinevezendők s 600—1200 frt évi fizetéssel, megfelelő beteglátogatási jutallékkal, úgy mint kilométerpénzzel ellátandók, a megyei főorvosok egyhangú helyesléssel találkozott; arra az alternatív kérdésre pedig, vajjon községi orvos végezze-e a járásorvos föladatát, a főorvosok tulnyomó nagy többsége a járásorvosokat mint ellenőrző közegeket továbbra is föntartani és átaluk esetleg a gyógykezelési teendőket is végrehajtani kívánta.

— **(Évzáró vizsgálatok a városi iskolákban.)** Az iskolaszék Schneider István fölügyelőségigazgató előterjesztése alapján az évzáró vizsgálatokat következőképp állapította meg: A polgári leányiskolában: a hittanból június 19-én, a többi tantárgyból az I. osztályban június 20-án, a II.-ban 21-én, a III.-ban 22-én, a IV.-ben 23-án. A belvárosi fiúiskolában: a hittanból június 19-én és 20-án; a többi tárgyból az I. osztályban június 22-én, a II.-ban 23-án, a III.-ban 24-én, a IV.-ben 21-én, az V.-ben 26-án, a VI.-ban 27-én. A belvárosi leányiskolában: a hittanból június 21-én, a többi tárgyból az I. osztályban június 24-én, a II.-ikban 26-án, a III.-ban 27-én, a IV.-ben 23-án. Az ágostontéri népisiskolában: a hittanból a fiuknál június 5-én, a leányoknál 6-án; a többi tárgyból a leányoknál az I. oszt. június 19-én, a II.-ban 20-án, a III.-ban 21-én, a IV.-ben 22-én, az V. és VI.-ban 24-én min-

denkor délelőtt; a fiuknál az I. osztályban június 19-én, a II.-ban 20-án, a III.-ban 21-én, mindenkor d. u. a IV.-ben 17-én, az V.-ben 23-án, a VI.-ban 26-án mindenkor d. e. A fölsővámház-utczai iskolában: a hittanból a leányoknál június 7-én, a fiuknál 8-án; a többi tárgyból a fiuknál az I. osztályban június 24-én, a II.-ban 26-án, a III.-ban 27-én, a IV.-ban 20-án, a leányoknál az I.-ben 21-én, a II.-ban 22-én, a III.-ban 23-án, — mindenkor délelőtt, a IV.-ben 22-én délután. Az ismétlő iskolában június 11-én. A szigeti külvárosi iskolában: a hittanból a fiuknál június 9-én, a leányoknál 10-én, a többi tárgyból a fiuknál az I. osztályban június 20-án délután, a II.-ban 21-én délelőtt, a III.-ban 23-án, a IV.-ben 19-én, a leányoknál az I. ben 20-án, a II.-ban 22-én, a III.-ban 24-én, a IV.-ben 26-án, az V. és VI.-ban 27-én. Az ismétlő iskolában 18-án.

— **(A fölsővámház-utczai iskola faiskolájának)** Szieberth Nándor ügyvéd, iskolaszéki tag nyolczvan darab vad-facsemetét ajándékozott, hogy azokon az iskola növendékei ojtási gyakorlatokat végezzenek. Az iskolaszék az adományozónak köszönetet szavazott.

— **(A kik nem akarják a betegsegélyző pénztárt.)** A munkások életbiztosításáról szóló törvény a betegsegélyző pénztárak föllállításával kötelezővé tette a munkaadókra és munkásokra, hogy a gyári, ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség esetén az orvosi és pénzsegélyt biztosítsák. E pénztár kötelekébe minden munkás belépni törvény szerint köteles. A minap közöltük a helybeli betegsegélyző pénztár fölszólítását, melyben konstatalva, hogy a kötelező bejelentést a munkások eddig még csak gyéren tették meg, fölhívja az illetőket, hogy magukat, illetőleg a munkaadó alkalmazottjaikat, mielőbb jelentsék be. Hogy pedig a betegsegélyző pénztár miért várja hiába a bejelentéseiket, annak a titkára mi vasárnap bukkantunk rá. A törvény megengedi, hogy a más meglévő munkás-betegsegélyző egyletek, melyek további fönnállásukra a minisztériumtól engedélyt kaptak, a törvény értelmében létesített betegsegélyző-pénztárak mellett továbbra is fölvehessenek tagokat, s viszont a munkásoknak is szabadságukban áll, hogy ilyen engedélyezett pénztárak kötelekébe léphessenek. Pécsen már régóta áll fönn az „Első pécsi munkás betegsegélyző-egylet“; ennek a törvény értelmében jogában áll a betegsegélyzést jóváhagyott alapszabályai szerint továbbra is folytatni. Vasárnap — míg a kötelező munkás betegsegélyző-pénztár hiába várta a jelentkezőket — addig a munkások százával tódultak az „Első pécsi munkás-betegsegélyző-egylet“ helyiségébe, hogy magukat annak kötelekébe fölvetessék. A fölvetelt eszköz két tisztviselő a legnagyobb erőfeszítéssel is alig győzte a munkát; reggeltől estig valóságos ostrom alá volt véve a bejelentési iroda s a körülbelül 1200 tagból álló egylet vasárnap este már kétezer körül számlálta tagjait. Hogy e tüntetésszerű mozgalomnak mi az indító oka, azt hisszük, azon nem kell sokat törnünk a fejünket. A munkásnép nem bizik semmiben, ami az állam fölügyelete alatt áll; a maga kebeléből alakult testületben több garanciát lát, szabadabban vél annak keretében mozoghatni, és szocialisztikus hajlamainak is jobban felel meg ez, mint az állam által létesített pénztár.

— **(Kölcsönök beszámítása a jövedelmi pótdadónál.)** A pénzügyigazgatóság eddig a föld és ház után járó adó behajtásánál a törvény világos intézkedései dacára különböző eljárást követtek a tekintetben, hogy a törlesztéses kölcsönök egész annuitásait, vagy pedig csak azok kamat-kvótáit tudják-e be az adófizetőnek. Minthogy az előbbi értelmezés jogtalanul károsította a kincstárt, most a pénzügyminiszter rendeletet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz, a melyben meghagyja, hogy az annuitásokból csak azon összeg veendő számításba, a mely az eredetileg kölcsönvett tőkeösszeg után a kötvényben meghatározott kamatláb szerint kamat fejében fizettetik, míg a tőketartozás apasztására, valamint a kezelési költségekre fordított összeg levonás alapját nem képezheti. Kiváncsiak vagyunk, mi módon lesz e rendelet keresztülvihető egyes esetekben, hol az annuitás és a kamat-kiszámítás közti különbség tán nem nyugszik egész megbízható matematikai alapokon. Tanulság mindebből csak az, hogy a közvetlen

adó ügye minél előbb törvényhozásilag megoldandó.

— **(Pótlás.)** A múlt számunkban közölt vaiszlói mulatságon résztvevő hölgyek névsorából a sajtó hibája folytán következő nevek maradtak ki: Mészáros Gyuláné (Zehi p.), Tömör Vinczéné, Hetessy Gyuláné, Schmi edeg Zsigmondné, L é h m a n n Jánosné (Vaiszló), H a m u l y á k Gizella, Matta és Hermin (Daróczihalma).

— **(Ápolónők fölvétele.)** A magyar vörös-kereszt egyesület 1893. évi július hó 1-én új betegápolónői tanfolyamot nyit az Erzsébet-kórházban. Az üresedésben levő 11 helyre pályázhat minden kifogástalan erkölcsű nő 20—40 életév között, ki kellő minősítéssel bír. A folyamodványhoz, mely legkésőbb f. évi június hó 20-ig terjesztendő be a magyar vörös-kereszt egyesület központi igazgatóságához (Budapest, IV. koronaherceg-utca 2.) a következő okmányok csatolandók: keresztlevél, illetőleg anyakönyvi kivonat; ha az illető kiskorú vagy férjzett, beleegyezése a férjnek, szülőknek vagy gyámnak, erkölcsi bizonyítvány, mely vidéken az illetékes hatóság által is kiállítandó; hiteles bizonyítvány arról, hogy magyarul és esetleg németül beszélni, írni, olvasni tud s kellő fölfogási képességgel bír; hatósági bizonyítvány folyamodó családi viszonyairól és foglalkozásáról; az is igazolandó, hogy folyamodó előéletét hol töltötte; egészségi és himlőoltási bizonyítvány. Azok, kik mint betegápolónők a „vörös-kereszt“ szolgálataiba kívánnak lépni, kell hogy szabad akaratból, erkölcsi jobb meggyőződésből, hivatásszerűleg lépjenek e nehéz, de magasztos életpályára. Az egylett igazgatóság a beérkezett kérvények közül az alkalmasoknak látszókat kiszemeli és az illetőket felvételi vizsgára meghívja. A vidékről berendelt folyamodók fölvételük esetén uti költség megtérítésére tarthatnak igényt. A vizsgán egészségesekeknek és elegendőképp értelmesekeknek talált nőket egy havi próbaidőre veszik föl. Ezen próbaidő alatt a tanuló bármikor kiléphet az egyesület kötelékéből s viszont a kórházi igazgató által rövid uton elbocsátható. Az egy havi próbaidő után a tanuló gyakornoknak veszik föl s tartozik ekkor magát kötelezni, hogy magát az alapszabályoknak föltétlenül aláveti; és hogy a 6 havi tanfolyamon kívül még 2 évig mint próba ápolónő és 3 évig mint rendes ápolónő az egyesület szolgálatában marad. A gyakorlati és elméleti kiképzetés 6 hónapig tart. E tanfolyam befejeztével a tanuló vizsgát tesz és annak eredményéhez képest vagy mint próba ápolónő nyer alkalmazást, vagy a további szolgálattétel alól fölmentik. Vizsgálat teendő továbbá a 2 évi próbaidő leteltével, a midőn is siker esetén a próba ápolónőt rendes ápolónővé nevezik ki. A tanfolyam alatt az első hónapban a tanuló teljes ellátásban, a többi 5 hónapban ezen kívül ruházatban és havi 5 forint fizetésben részesül. A próba ápolónő fizetése a teljes ellátáson kívül 100—120 frt évenként. A rendes ápolónőnek szorgalmához, ügyességéhez és szolgálati éveinek számához képest 120—240 frtnyi évi fizetés és teljes ellátás jár. Megbetegedés esetén az ápolónőt az Erzsébetkórház II. osztályán díjmentesen gyógykezelik. Tíz évi szolgálat után a rendes ápolónő megbetegedés esetén, nyugdíjra tarthat igényt. A rendes ápolónő az első 3 szolgálati év betöltése után, viszonyát az egylethez ismét megújíthatja a főntebb említett föltételek mellett. A próbaápolónők és rendes ápolónők béke idején az Erzsébetkórházban vagy más kórházakban működnek vagy magán betegeket ápolnak, de minden esetben csakis az egyesület megbízásából, oly férjes nők és özvegyek, kiknek kiskorú gyermekeik vannak, az ápolónői kötelekbe rendszerint nem vehetők föl; csak azon estben, ha a gyermekek föntartásáról és neveltetéséről minden tekintetben gondoskodva van és ezt a folyamodó teljes hitelességgel be is tudja bizonyítani. Végül megjegyeztetik, hogy az ápolónők fölvételének eszközzésére és vizsgálatok megtartására a következő bizottság van kiküldve: gróf Zichy Nándorné palota és csillagkeresztes hölgy mint elnök; Bischitz Dávidné, özv. Kralovánszky Istvánné, Rupp Zsigmondné, Dr. Darányi Ignác főgondnok, Ivánka Imre val. belső titkos tanácsos, igazgatósági választmányi tag, Lintner Imre igazgató és Dr. Schwartzler Ottó jegyző, mint bizottsági tagok; továbbá Dr. Janny Gyula egyetemi magántanár, Erzsébetkórházi igazgató, Dr. Elischer Gyula, Dr. Farkas László, Dr. Puky Ákos és Dr. Takács Endre főorvosok és

Szilassy Etelka főnökasszony mint vizsgálók és Argay János irodafőnök, mint a bizottság jegyzője.

— **(Pécs sz. kir. város tanácsa)** és fogyasztási adóit kezelő bizottsága mai napon a következő hirdetményt bocsátotta ki: A pécsi m. kir. pénzügyigazgatóság 1893. évi 15640/XII. sz. a. kelt átiratából arról szerzett föntnevezett bizottság tudomást, miként a s z e s z i t a l m é r é s i adó fizetésére kötelezett felek ezen adó kezelése tárgyában érvényben lévő 1888. évi XXXVI., 1890. évi XXXV. és 1892. évi XVI. t. cz. rendelkezéseinek eleget nem tesznek, minnek következménye, hogy számtalan fél ellenében máris tényleírás vétetett föl. A további kihágásoknak elejét veendő, indítatva érzi magát a városi tanács és bizottság a következőket köztudomásra hozni:

I. minden az adóközvetbe behozott szesz italmérési adó alá esik. Ennélfogva köteles az állandó adóköteles fél, épúgy a magános a beszedési körbe behozott szesz italokat az adószedésre jogosultnak adó alá szóval vagy írásban bejelenteni és pedig: a) ha a cikkek nyilvános közlekedési vállalat útján érkeznek, mennyiségükre való tekintet nélkül, ha pedig más szállítási mód vétetett igénybe és azok mennyisége 50 litert meghalad, legalább három órával a cikkek beraktározása előtt; b) ellenben csekélyebb mennyiségben beszerzett cikkekre nézve legföljebb két órával azok beraktározása után.

II. Szesz-italmérés adó fejében fizetendő: a) közönséges pálinka után, melynek alkoholtartalma a meghatározott 100 fokú szesz mérő szerint 30 fokot nem halad meg, hektoliterenként 4 frt 50 krt; b) közönséges pálinka után, melynek alkoholtartalma 30 fokon fölül van, de 50 fokot meg nem halad, nemkülönben különleges pálinkafélék (mint szilvrium, törköly pálinka, gyümölcs pálinka stb.) után, habár alkoholtartalmuk 30 fokon alul van is, hektoliterenként 7 frt 50 krt; c) akár közönséges, akár különleges pálinkák s más szesz után, ha alkoholtartalmuk 50 fokot meghalad, hektoliterenként 15 krt. d) likörök, puncsessentiák és más édesített szesz folyadékok, továbbá arak, rum, cognac után, ha csak az előző pont szerint magasabb adó alá nem esnének, hektoliterenként 12 frtot.

III. A járó adó a leszámolástól, illetőleg e cikkek beraktározásától számított 3 nap alatt fizetendő meg. Az adókötelezett felek készleteiknek megadóztatását, illetőleg azok bejelentését, az adószedésre jogosított kívánatára mindig igazolni tartoznak.

A törvény fentebb felsorolt intézkedései azzal hozatnak köztudomásra, miként jövőben alulírott városi tanács és bizottság kötelességének ismerendi, hogy az azok ellen vétők irányában hivatkozott törvények büntető határozatait, melyek szerint pénzügyi kihágás esetében 1 frttól — 100 frtig terjedő, jövedéki kihágás esetében az adó 10—20 szorossáig terjedő, de 25 frtnál nem csekélyebb bírság alkalmazandó s ezen felül a kihágás tárgyát képező szesz elkobzandó, a legszigorúbban alkalmazásba vétetni, mivel csak úgy lesz képes a város közönsége a kincstár ellenében vállalt kötelezettségnek eleget tehetni, ha az adófizetésre kötelezett közönség adófizetési kötelezettségének eleget tesz. Értesítetik továbbá a közönség, miként a kizárólagos szeszitalmérés jogossága haszonbérloinek hivatalos helyisége irtalmasok utcája 18. szám alatt van, a hol is a törvény értelmében a bejelentés teljesítendő.

— **Hátralékos előfizetőinket tisztelettel kérjük, miszerint tartozásaikat minél előbb küldjék be, nehogy kénytelenek legyünk a lap további küldését beszüntetni.**

Művészet, irodalom.

A szinkörköl. Jászai után két ismétlés: a „Bőregér“-é és „A dolovai nábob leányá“-é fejezte be a hetet. Vasárnap premiére volt: a „Szép Darinka“, Klárné népszin-

műve került színre nálunk először. Klárné első darabját, Az árendás zsidó-t még megbocsátottuk neki; asszony irta, s első drámai műve volt, amely két körülmény elégséges arra, hogy a kritika elnéző legyen a darab és a szerző iránt. De már ennél a másodiknál terhelővé válik az, mi amott enyhítő volt: hogy asszony irta, s hogy másodsor is irt színművet. Kár volt azért a fáradsáért, amit a színészek rápazaroltak. Vagy ha már ezt nem sajnálták tőle, hát legalább húzta volna ki a rendező a darab felét. Úgy talán megérdemelt volna egy-két vasárnapi előadást. Sárdi, Kőművesné, Dezséri és Szendrői Ella szenvedték át a martiromságot azzal, hogy komoly akarattal fáradtak e képtelen darab hibáinak takargatásában. Az előadásnak csak a karzaton volt közönsége, a földszint majdnem teljesen üres volt. — Hétfőn „A szultán“-t ismételték meg.

* Jókai regényei képes kiadásban.

Jókai regényeinek képes kiadása, mely az Athenaeum nyomdájából kerül ki, a legdiszesebb magyar regény-kiadvány lesz. Már a 6-odik füzet jelent meg belőle, melyekben Jókai legjelesebb regényeinek egyike, a „Magyar nábob“ folyik. Nyomdai kiállítása oly diszes e füzeteknek, hogy e több kötetes vállalat, mely a Magyar nábob-ot épp a Jókai jubileumára fejezi be, méltó lesz a páratlan tollu legnagyobb magyar regény író örömmünepéhez. Egy-egy füzet ára 40 kr. Megrendelhető minden könyvárusnál, valamint a kiadó társulatnál (Athenaeum könyvkiadó hivatala, Budapest, Ferenciek tere 3. sz.), ahol 10 füzetre 4 frttal előfizetést is elfogadnak.

* A magyar irodalom története.

Képes diszmunka, a művelt közönség számára szerkeszti Beöthy Zsolt. E jeles kiadványból öt füzet jelent meg eddig. Az ötödikben Simonyi Zs. folytatja a Kódexek, mint nyelvemlékek vizsgálatát és Marczali Henrik középkori latin krónikáink értékét fejtegeti. E két cikkel be van fejezve a mohácsi vészig terjedő korszak, melyben irodalmunk és közművelődésünk egész köre olyan alaposággal, annyi becses részlettel s oly gazdag illusztrációkkal van bemutatva, a hogyan eddig egyetlen irodalomtörténeti munkában sem volt s nem is lehetett. Ugyane füzetben megkezdődik a XVI. század irodalmi viszonyainak ismertetése. Külön mellékletül: a Münchener-kódex egy lapja (magyarozattal) és Temesvári Pelbárt Pomériumának czimlapja van a füzethez adva. A minden tekintetben nagybecsű irodalmi vállalat két hetes füzetekben jelenik meg s minden hazai könyvkereskedés vagy a kiadótársulat útján füzetenkint vagy előfizetés útján beszerezhető. Minden egyes füzet ára 40 kr.

* **A gyakorlati kereskedelmi tudományok** cz. folyóirat megjelent 100. száma jubileum számba mehet. Megmutatta ez a törekvő vállalat, hogy van létjogosultsága s 100 füzetes multjaira visszatekintve büszkén hivatkozhatik eddigi sikereire. Ma már alig van a kereskedelmi ismeretek iránt érdeklődő szakember, ki e folyóiratban hasznos barátot, a kezdő pedig abban jót tanácsadót ne látna. Megjelent önálló kötetei szakirodalmunk diszei, melléklapjai pedig az ismereteknek gazdag tárházai. A lap szerkesztője Zachár Gyula Budapest II. Apór-u. 3.

Tanügy.

Működik a gyár. A Néptanoda szombati száma a következőket írja: Biztos kufor-rásból vesszük a hirt, hogy a pécsi kath. tanítóképző-intézetben az idén ismét vagy 10—12 irtalmas nővér fog tanító oklevelet kapni. Most június vége felé vizsgáznak az I. és II. évfolyam tárgyaiból, szeptember elején a III. és IV. osztályból és ugyanis szeptember második felében teszik a tanítóképesítő vizsgát. És aztán azt mondják, hogy nincs boszorkányság! Szinte elszédítő az a gondolat is, hogy fogják ezek a szegény apácák ezt a sok paedagógiát rövid 3 hónap alatt magukba szívni s aztán a haza és a leánynevelés nagyobb dicsőségére megint

kiizzadni. Különben arról is értesítenek, hogy az engedélyt a közoktatási miniszter adta meg s a vizsgára biztost is küldött ki, mert hát fontos — még pedig legfontosabb a tanítóképzés.

Számoló gép a tizedes törtek ismertetésére. Beniczky Sándor, Bölske község fiatal tanítója, a tizedes törtek ismertetésére — mint a Tolnamegyei Közlöny írja — igen praktikus és könnyen kezelhető számológépet talált föl, melyet legközelebb a „Szegzárd-vidéki róm. kath. néptanító egyesület“ közgyűlésén fog bemutatni.

VEGYESEK.

— Az „Assecurazioni Generali“ múlt számunkban közzétett hirdetésnek helyreigazításul megjegyezzük, hogy a helybeni főügynökség Ullmann C. M. urnál bővebb zárszámadási jelentések kaphatók. Ugyanott mindennemű fölvilágosítások készséggel adatnak és tűz-, szállítvány- és üvegbiztosítások az Assecurazioni Generali, jégbiztosítások a Magyar jég- és viszontbiztosító részv. társaság és baleset elleni biztosítások az Első osztr. ált. baleset elleni biztosítási társulat részére a legszolidabb feltételek és legolcsóbb díjak mellett eszközöltek.

Brillians és gyémánt ékszerek, uri és női aranyláncok, legszebb és legfinomabb arany és ezüst órák, ezüst evőkészletek és dísz tárgyak. Arany karláncok és jegygyűrűk, úri és női gyűrűk, brillians opal, corall és granat nyakfűzerek, francia salon iroda és ébresztő órák gyári áron kaphatók **Schönwald Imre** ékszerésznél Király-utca Hattyu épület.

Csarnok.

A balog.

— Leon Gamard rajza. —
Folytatás és vége.

A szegény asszony persze százszorta jobban megrémült, mint én magam. Hanem az irántam való nagy szeretetében még csak egy rossz szóval se illetett. S mikor erőt vett ijedelmén, hallgatott a dolog felől, mint a sir. A szolgálak pedig, mikor megtalálták az én mérgeességem áldozatának holttestemét, elhitték, hogy a fiu csupa vigyázatlanságból sütötte magára a fegyvert, mikor vele babrált, mint annyi más gyerekeber. Senki se kereste tovább; eltemették, elfeledtük. Engemet bántott egy ideig a lelkiismeret, meg az anyám elhatározása, hogy kollegiumba ad; akkor beleszoktam az új rendbe egészen.

A kollegiumban jobban vigyáztak rám, fölcseperedtem anélkül, hogy több galibám lett volna.

Mikor huszonkét-huszonhét esztendősem, diplomata szolgálatom volt keleten. Tán ma is ott lennék, mint nagykövet Konstantinápolyban, vagy ki tudja, hol, ha megint nem akad egy csunya vigyázatlanságom, a mi összeveszit a feljebbvalómmal. Annak meg az lett a vége, hogy áthelyeztek, még pedig Belgrádba.

Hát ez keserves volt egy olyan kényes, finnyás fiatal emberre, a milyen én voltam akkor. Belgrád most is kis város, hát annyi esztendő előtt, képzelhetik, mi volt: egy rendetlen keleti helység, a melyben nincsen már meg az Orient költőisége, s a hol abszolút nincsen kényelem. Se tiszta ágy, se jó asztal, se becsületes szállás. Szórakozásról szó se volt, dolgom nem akadt, hogy majd elölt az unalom. A legfőbb multságom még az volt, ha lementem a Dunapartra, s néztem azt a szürke nagy vizet és a rajt' uszkáló sajkákat, hajókat. Egyszer, mikor már beleszoktam ebbe az unalmas nyomoruságba, és oly nélkülözhetetlen lett ez a mindennapos parti séta, mint most nekünk a tarokk, ismét le igyekeztem a vízhez, hol éppen utamba akadt egy vak guzlás. Ez közönséges dolog volt előttem, hisz a szláv kelet hemzseg

a vak kéregetőktől, kik hegedűszóval, vontatott kolduló nótájukkal csalogatják magukhoz az adakozókat; de a vak vezetője, egy nyolcz-kilencz éves leányka, magára vonta figyelmemet, a mint elibém állt. Gyönyörű fej volt ez a mosdatlan, fésületlen koldusgyerek feje; borzasságában, rongyai közt oly szép, mint a régi spanyol iskola nagy mestereinél az angyalfejek. Önkénytelenül zsebembe nyultam és egy tallért vettem elő, hogy abba az elem tartott piszkos, tömzsi tenyérkébe ejtsem. Akkor a gyermek, ki nagy barna szemével követte minden mozdulatomat, kezemre pillantott, s hirtelen elkezdett szaladni előlem; rongyos ingével eltakarta szemét s rémülten kiáltozta, ott felejtve tallért, vakot: „Kavari ti desznica goszpodar, ti szizaklav csalyadé.“ (Véres a kezed, uram, embert öltél vele.)

A meglepetés, az ijedség visszadöbentett. Kezem fejen végig, mintha vér permetezett volna.

Örülség volt? divináció volt? Mit tudom én. Milyen gondolatok vonultak át az agyvelőmön, hogy jutottam oda, hogy a legelső nagy, az élet legnagyobb büneért most újra gyötörjön a lelkiismeret? Arról én nem bírok önknek számot adni. Csak azt tudom, hogy azokban a napokban iszonyu volt az életem. Se éjjelem, se nappalom. Néha azt hittem, ezek véreben fuladozom és a kárhozat minden kinja vár rám. Máskor józanul akartam gondolkodni, meg akartam magamat győzni, hogy nem láthatok vért kezemen, hogy az az egész találkozásom a koldusvezetővel lehetetlenség. Hiába volt. Társaságban, otthon, éjjel, nappal láttam azt a véres kezét. Ha egy falatot emeltem a számhoz, elfogott az irtózat, az undorodás; nem bírtam enni. Inasom etetett, hogy ne vesszek éhen. Fordultam orvoshoz, paphoz, babonásághoz, mind haszontalanul tettem.

Mikor azután láttam, hogy erőm ne futja ki tovább, odahagytam a szolgálatot, hazajöttem. Megpróbáltam mindent, a mitől csak gyógyulást remélhettem; a fürdőt csak úgy, mint munkát, s végül a korhelykedést. Ez se ért sokat. Egyedül az idő maga gyógyított ki bolondságomból. De a jobb kezemet nem bírtam használni, irtóztam tőle; mindent balkézzel tettem, hogy ne is lássam a jobbat. És rászoktam, balog lettem, mintha elvesztettem volna a jobbkezemet. Ma uraim, ez szokás egészen. A babonás hóbortomból kiépültem, de a balkezemről leszoknom már nem lehet. És most nevéssenek ki a bolondságomért, ha úgy tetszik.

Közgazdaság.

A Magyar-Francia biztosító részvénytársaság Beniczky Ferencz ur ó Nagyméltósága elnöklelte alatt folyó évi május hó 26 án tartotta meg rendes közgyűlését. Az előterjesztett igazg. jelentésből a következő figyelemre méltó adatokat idézzük: A tűzbiztosítási üzletben a díj és illetékbevételek 3.563,935 frtot, a jégbiztosítási üzletben 536,183 frtot a baleset-biztosítási üzletben 63,956 frtot és az életbiztosítási üzletben 760,842 frtot tettek. Az összes díjbevételek 4.924,916 frt. Valamennyi ágazatban kiadatott, mint viszontbiztosítási díj, 1.465,783 frt; károkért fizetett a tűzbiztosítási üzletben 1.756,685 frt, a jégbiztosítási üzletben 445,345 frt, a balesetbiztosítási üzletben 21,568 frt, az életbiztosítási üzletben 169,767 frt, összesen 2.393,365 frt. A társaság bevételei az intézeti házak jövedelméből kamatokból, az értékpapírok nyereségéből és különféle jövedelmekből 246,541 fortot tettek ki, az intézet tartalékainak összege 5.248,203 frtra emelkedett. A díjkötelezetvénytárca 7.992,839 frtot tartalmaz. Az életbizt. tőkékben és járadékokban 19,28,924 frtot képviselnek. A társaság fennállása óta több mint 57 millió frt kártérítést fizetett ki készpénzben. A 100,539 frtot tevő nyereségből osztalék nem

adatik, hanem 34.565 frt a tüzosztályi díjtartaléknak 750,000 frtra való felemelésére, 10,000 frt az irodai berendezés és fölszerelés-számlának 40,000 frtról 30,000 frtra való csökkentésére, 30,000 frt a tartaléktőkének 170,000 frtról 200,000 frtra való emelésére fordítottak, 25 974 frt pedig új számlára vitetik át. A társaság biztosítéki alapjai 6.808,741 frt 37 krt tesznek ki. A közgyűlés elé terjesztett jelentésből és zárszámadásokból meglepéssel konstatáljuk, hogy ezen hazai intézet üzlete folyton örvedesesen fejlődik. Örömmel üdvözljük továbbá az új igazgatóság jelentésének azon részét, melyben kifejti, hogy üzletvezetésének föladatául tűzte ki, hogy a Magyar-francia biztosító-részvénytársaság széleskörű összeköttetéseit s mindenkor bevált ügynöki hálózatát folyton fejlesztve, a biztosítás eszméjét hazánkban terjessze és a biztosító közönség szükségleteinek méltányos, előzékeny és szolid eljárással mindenkor megfeleljen.

Ezen czél elérésére a társaság minden erejét kizárólag a belföldi tűz- és jégbiztosítási üzletre fogja összpontosítani. Éppen az elmúlt hetekben az ország minden részében pusztított tűzvészek igazolják ezen programnak helyességét, új bizonyosságát adva annak, hogy a tűzbiztosítás hazai közönségünk részére valódi élet-szükséglet. A viszonyok helyes fölismerésének és valóban hazafias gondolkozásomnak adja tanujelét a Magyar-Francia biztosító részvénytársaság igazgatósága, midőn üzletvezetésének utolsó czélja gyanánt maga elé tűzte, hogy hazánk minden polgára, ha feje fölött megkondul a vészharang, a borzasztó szerencsétlenség közepette azon megnyugvásra támaszkodhassék, hogy a biztosítási kötvénye megmenti őt az anyagi tönkrejutástól, a koldusbottól, az alamizsnától.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

M. Á. P é c s. Tárcazt csak jól megírottat közölhetünk. Aztán meg minden megírt dolognál kell valami czélnak, oknak lennie, amiért az megíródott. Itt valóban nem lehet kitalálni, mi szükség volt, hogy az a tárca megíródjék?

B. S. P é c s. Előbb tudni kell költeményt írni, csak aztán kell költeményt írni; sőt akkor sem éppen muszáj. Edes istenem, hány író ember van széles Magyarországon, aki tudna költeményt írni és — nem ír!

Traducteur Pécs. No önnek már a bekopogtatása is szerencsétlen volt — önre, illetőleg a Heine fordításaira nézvést. Képzeld csak! Ön két krajczáros bélyeget tett a levélre, amire három krajczáros dukált volna; a pósta ezért rajtunk vette meg a büntetést: négy osztrák értékű krajczárt! A krajczárok hagyjan; de a boszankodás a fölött, hogy valaki nem tudja a levél-posta tarifát s hogy ilyesmikert nem azt büntetik meg, aki nem tudja a tarifát, hanem azt, aki nagyon is jól tudja. Hát nem boszantó igaztalanság ez? És ez a boszankodás is még hagyjan, hanem mikor aztán az ember ilyen megstrófolt levelet fölbont, hát mit lát benne? Nem valami jóféle, parázs-hirt, hanem — féltucat Heine-fordítást. A menydörgős menykő csapjon az olyan Heineba is, aki le hagyja magát fordíttatni mindenféle „Traducteur“ök által!

Cs. L. A „színházi műsor“ czím alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Laptulajdonos: Felelős szerkesztő:
NAGY FERENCZ. **HAKSCH LAJOS.**

Gabona-árjegyzék.

Pécs szab. kir. városában 1893. évi május hó 27-én tartott hetivárárról.

Az arak metermázsankent számítottak.

Buzs	) őszi	—	—	—	—
	) tavaszi	—	—	—	—
Kétszeres	) ó	8	40	8	20
	) új	7	—	6	90
Rozs	) ó	—	—	—	—
	) új	7	—	9	90
A. p s	) őszi	—	—	—	—
	) tavaszi	—	—	—	—
	) új	—	—	—	—

Zab	) őszi	7	6	80
	) tavaszi			
	) új			
Repce	)			
Bükköny	) széna			
Kakorica	) ó	6	80	5
	) új			
Széna	) ó	4		3
	) új			
Szalma	)	2		

Kínálat: gyenge (mintegy 100 gabonaköcsi volt a piacon).

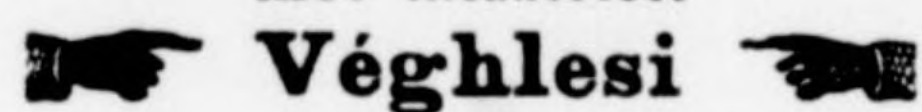
Hirdetések:

URAKNAK.

Az újkor legszebb találmánya a szabadalm. galvano-elektro készülék, a „Reflector“, a mely a testen észrevehetetlenül viselhető, nemi gyengeség ellen (elgyengült férfierő), ha még oly idült is, kitűnő eredménnyel alkalmazatik. — A Reflector minden államban szabadalmazva van és sok arany és ezüst éremmel lett kitüntetve. **Dr. Volta tauár rendszere.** A készülék, melynek ártalmatlanságáért kezeség vállalatik, kényelmesen hordható a zsebben. Az orvosok minden országban állandóan ajánlják. Használati utasítással ellátott röpiratokat (zárt borítékban, 10 kr. levéljegy ellenében) ingyen küld a cs. kir. szabadalom-tulajdonos **Augenfeld J.** elektro-technikus, Bécs, I, Schulerstrasse 18.

1893-iki friss töltés.

A temesvári 1891-iki kiállításon ezüst éremmel kitüntetett

Vera-forrás

a legtisztább, legjobb és legolcsóbb szénsavdús alkalikus savanyúvíz Szalatna-Véghlesen (Zólyomgyében.)

Főraktár Villány és környékére

Gyimóthy Jákó

ezelött

Worlicsek & Varga

kereskedő cégnek Villányban, hol is mindenemű vas-, fűszer-, üveg-, porcellán-, norinbergi és rövidárú nagy választékban kaphatók, azonkívül a Vera-víz kapható minden fűszerüzletben, gyógyszerárban és vendéglőben.

Borral keverve kitűnő asztali ital, legjobbnak bizonyult idült légzési, emésztési és nemi szervek betegségeknél, nemkülönben hólyagkatárús, vérszegénység stb.-nél. Orvosi bizonylatok szerint a véghlesi Vera-forrás vize a legjobb és leghathatóbb gyógyszer.

Prospectusok és árjegyzékek ingyen.

1893-iki friss töltés.

Fichtl Károly

gépész és mechanikus

PÉCSETT,
Majláth-tér 6. sz.

Ajánlja a legjobb minőségű

kerékpárok raktárát,

mint

Puch János és társ.

gráci czégnek képviselője,

a legjutányosabb gyári áron.

Legkitűnőbb minőségű

varrógépek
nagy választékban kaphatók a legolcsóbb árért.

Legújabb és legjobb minőségű

írógépek
gyári raktára.

Elvállal mint szakmechanikus **házi és szoba-telegráfok, távbeszélők** (Telephon), valamint **villámhárítók** felállítását és hasonló munkák végzését.

Kerékpár és varrógép-javítások pontosan a legjutányosabb árért eszközöltetnek.

A **kerékpározásban** oktatás is adatik csekély díjért.

Arjegyzékek kívánatra ingyen.

Hirdetések

igen előnyös árakon vétetnek föl kiadóhivatalunkban.

Idény május—október.

A cs. k. szab. déli vaspálya állomáshelye.

Daruvári ásványfürdő Szlavoniában.

Intéző fürdőorvos: **Dr. Degré Vilmos** Bécsből.

Bebizonyult gyógyhatás női betegségeknél, mint: magtalanság, sápkór, fehér-folyás, tisztulási zavarok, exsudat és hólyag fájdalomnál, továbbá köszvény, csúz és idegbajok ellen.

Ujjonnan berendezett

hidegvíz-gyógyintézet izzasztó-kabinokkal,

gräfenbergi mód szerinti bepólyázás. Villamos fürdők. Meleg és hideg zuhanyok. Massage svéd gyógy mód szerint. Inhalatio kamara stb. stb.

Daruvári fürdő a 830 méter magas szlavonai középhegység alján fekszik, pompás parkokkal és fedett sétahelyiségekkel. Csinos társalgóteremmel és zenekarral, olvasóteremmel, melyben minden jelentékeny hirlap stb. stb. található. A lakások és fürdők a jelen kor minden igényeinek megfelelőleg vannak berendezve. Árak jutányosak.

Felvilágosítást ad a fürdőigazgatóság Daruvári fürdőben.

Utánnymot nem díjaztatik.

Egészen ujonnan berendezve!
a leggazdagabb
szénsavas vasas források!
(József- és Mihály-forrás.)

A női bántalmak, vérszegénység, sápkór, hólyaghurut és vesfővény, aranyeres bántalmak, gyomor- és bélhurut idegbajok ellen kiváló orvosi tekintélyek által ajánva.

Szénsavas va-as meleg (pezsgő)-tükör fürdők, egy külön e célra emelt új épületben, a legkényelmesebben berendezve nők és férfiak számára. Láp-fürdők. Calorisor-fürdők. Mindennemű kád-fürdők. Uszoda a természetes források fölé emelve, (17°—18° C. fokra melegítve.) kellemes égalj. Jó olcsó lakások. Kitűnő kiszolgálás és jó étkezés. Naponta többször zene, Este villamos világítás a parkban.

Allandó fürdőorvos: **Dr. Sántha György.**

A buziási József- és Mihály-források

Fürdő-idény tartama május—szeptember.

Villamos világítás!

Buziás

gyógyfürdő

vasuti állomás LUGOS, vagy TEMESVÁR.

Zónajegy Budapest—Orsova.

Magyar királyi államvasutak.

Minden vonathoz elegáns társaskocsik személyenkint 1 frt, magánfogatok személyenkint frt 1.50 a fürdőigazgatóság által kirendelve.

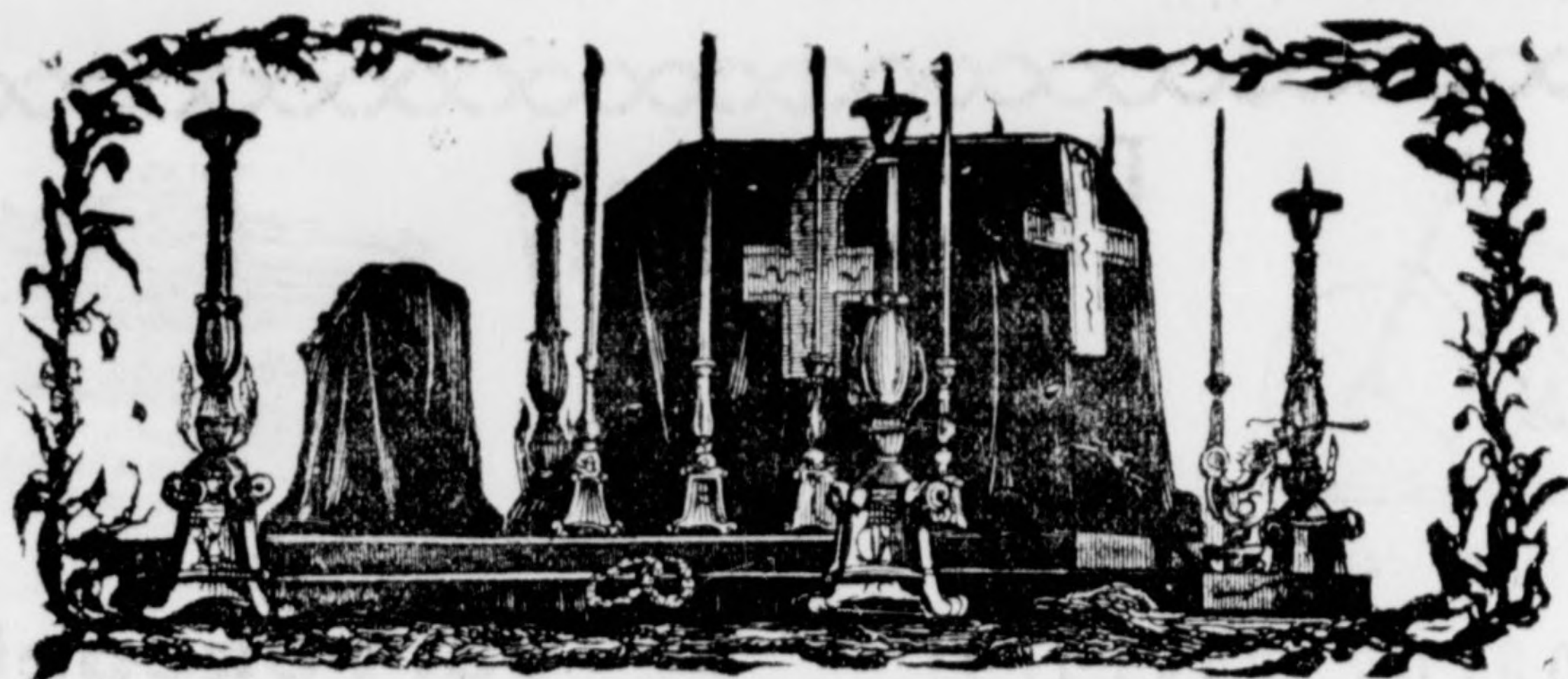
vize nemcsak mint kitűnő gyógyíz ismeretes, de óriási szénsavtartalmánál fogva a legkellemebb hűtő itallal is szolgál. — Mindennemű fölvilágosítással, nemkülönben prospektusokkal szolgál a fürdőigazgatóság Buziáson (Temesmegye.)

Hidegvízgyógyintézet

és
Kneip-kura Buziáson.

Tekintettel a fürdő-közönség azon részére, mely a hidegvízgyógyintézet, főleg a Kneip-kurát kívánja használni, Buziás-fürdőn is ez idén egy külön e célra épült és szakszerűen berendezett vízgyógyintézet létesült, hol a vízgyógy mód és Kneipp-kura műveletein kívül massage, villanyozás, villamos fürdők is alkalmaztatnak. Külön gyógy-étrend. Jól képzett fürdőszolgák és fürdőszolganők.

A vízgyógyintézetnek e téren már régóta előnyösen ismert szakorvosa és vezetője: **Dr. FAJTH PÉTER.**

„CONCORDIA“

első pécsi temetkezési vállalat

Kis-tér II-ik szám.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, miszerint a legváltozatosabb ravatalozások felállítására — s temetések rendezésére — úgy a halottak szállítására létesített üzletünket, újabb átalakítások folytán, minden halottas kocsinknak a fővárosi pompa szerinti átalakítása által, azon helyzetben vagyunk, hogy a n. é. közönségnek e tekintetben minden kívánalmait teljesíthetjük. Nyitott kocsin a halottak szállítása hatóságilag betiltatott, a n. é. közönség pedig nem kívánja az oly kocsik alkalmazását, melyben a koporsó látása elzárva van, ezért nem kimélve a költségeket, a fertőtlenítés végett **valamennyi halottas kocsinkat üveges kocsikká alakítottunk át**, mely által **bármely osztályu temetkezéseket — úgy helyben mint a vidéken** — minden temetkezési vállalatnál pompásabban,

sokkal díszesebben és olcsóbban

vagyunk képesek előállítani. Továbbá elvállalunk hulla szállításokat a bel- és külföld bármely irányában.

Temetkezések rendezésének fölvételére **Engelmann Károly** urat hatalmaztuk fel, kinek fő törekvése oda irányul a legnagyobb pontossággal a n. é. közönség igényeit mindenkor kielégíteni, miért is vagyunk oly bátrak a n. t. közönséget felkérni előforduló esetben bizalmukkal a **Concordia vállalatunkhoz** fordulni.

Maradunk kiváló tisztelettel

„CONCORDIA“ első pécsi temetkezési vállalat tulajdonosai:

Krisztián József és társai, Schubárszky János, Fischer Simon.

2564. sz.
tkv. 1893.

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Miltényi Miklós ügyvéd pécsi lakos végrehajtonak Szabó Antal és neje Buda Rozália végrehajtást szenvedő elleni 150 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. járásbíróság területén levő Magyar Sáros község határában fekvő a magyar sárosi 339. sz. tjkben felvett 1/2 telekre 650 frt kikiáltási árban mégis a magy. sárosi 392. sz. telekjegyzőkönyvben felvett 40. hszsz. 9. sorsz. házra udvartér és kertre 214 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi június hó 21-ik napján d. e. 9 órakor Magyar Sáros község bírói házában meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat, vagyis 650 frtot és 21 frt 40 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ova dékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéssel kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. tvszék mint tlkvi hatóság, 1893. évi február hó 9-ik napján

Bogyay Pongrácz.
kir. törvényszéki bíró.

A Baranyamegyei hitelintézet

folyó évi június hó 1-vel

helyben, az ezelőtt Vogl-féle házban levő helyiségeiben

megkezdni működését.

Elfogad **betéteket kamatoztatásra jelenleg 4% mellett.**

Vesz és elad mindennemű **bel- és külföldi arany-, ezüst- és egyéb pénznemet.**

Vesz és elad **utalványokat** úgy a monarchia mint a continens minden nagyobb városára és **kifizetéseket teljesít** minden számbavehető kereskedelmi piacon.

Méltányos feltételek mellett közvetít **tőzsdei műveleteket.**

Napi árfolyammal bíró **értékpapirokra**, valamint arany és ezüst pénzekre **kölcsönt nyújt** és minden a bankszakmába vágó műveletet jutányosan teljesít.

Kereskedelmi ügyletekből eredő váltókat a napi és piaczi viszonyokhoz képest leszámítol.

Pénztári órák fél 9-től fél 1-ig, délután 3—6-ig.

Pécsett, 1893. május 26-án.

Az igazgatóság.